

ABSTRAKT: VÝSLEDKY EVALUAČNÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE

Oblast podpory OP LZZ: 2.1 Posílení aktivních politik zaměstnanosti

PROJEKT: PODPORA K ZÍSKÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ

Příjemce: Dům romské kultury, o.p.s.

Výše dotace: 5 401 308,- Kč

Místo: sídliště Chanov, Most

Termín realizace: 1. 4. 2012 – 31. 3. 2014

CÍL PROJEKTU A KONTEXT

Všeobecným cílem projektu je rozvoj kapacit v oblasti celoživotního vzdělávání a rozvoj služeb podporujících sociální integraci cílové skupiny. Konkrétním cílem je pak usnadnění přístupu cílových skupin na trh práce a předcházení jejich sociálnímu vyloučení.

Cílovými skupinami projektu jsou:

- osoby ze sociokulturně znevýhodněného prostředí
- především pak mladí do 25 let z tohoto prostředí.

Sídliště Chanov bylo vybudováno v roce 1978 v souvislosti s těžbou hnědého uhlí a postupem času se obyvatelstvo sídliště stalo čistě romským.

O začlenění členů romské komunity ze sídliště Chanov do majoritní společnosti se snaží obecně prospěšná společnost Dům romské kultury (DRK), která začala v lokalitě působit v roce 2002, kdy mj. zrekonstruovala 2 budovy, které nyní provozuje.

Mezi hlavní činnosti DRK patří vzdělávání v oblasti pracovních vztahů, pracovních činností a aktivit volného času a provozování chráněných dílen a pracovišť v oblasti výroby, služeb a uměleckých činností a souborů. Klíčové je také nabízení poradenství pro trh práce a hledání vhodného zaměstnání.

Pod záštitou DRK byla zřízena Stavební skupina, která zaměstnává nejúspěšnější absolventy rekvalifikací. Skupina kromě zakázek komerčního charakteru vykonává ještě práce zaměřené na obnovu a údržbu zařízení a nemovitostí Domu romské kultury nebo na obnovu a údržbu majetku Statutárního města Most.

Obyvatelé sídliště, kteří prošli rekvalifikací, mohou být zaměstnáni ve Stavební skupině na drobných opravách

CO SE V PROJEKTU ODEHRÁLO?

Projekt navazuje na již dříve realizované aktivity Domu romské kultury, z projektu byla podpořena:

- ✓ **činnost Poradenského centra Chanov**, které je zaměřené na pomoc při hledání zaměstnání, vč. služeb outplacementu;
- ✓ **individuální poradenství pro trh práce**;
- ✓ **specifické motivační aktivity**, které připravují zájemce o zapojení do programu, vč. bilanční diagnostiky pro zařazení do kurzu;
- ✓ **rekvalifikační kurzy** navazující na motivační aktivity, zaměřené na profese dělník pro stavební výrobu, pečovatelka a domovník;
- ✓ nabídka **zaměstnání** pro ty nejúspěšnější účastníky kurzu.

CO PROJEKT PŘINESL LIDEM?

Zaměstnání obyvatel sídliště přímo v místě bydliště

Mostecko je jednou z lokalit s největší nezaměstnaností v ČR, přes 13 % v okrese. Kvůli obecně vysoké nezaměstnanosti, negativnímu postoji zaměstnavatelů a nízké kvalifikační úrovni

obyvatel sídliště je velmi obtížné cílovou skupinu zaměstnat. Nabídky práce v místě bydliště a ještě pro vlastní komunitu jsou proto velmi vítány a poptávka ze strany romského obyvatelstva dle zkušeností příjemce s tímto i obdobnými projekty překračuje nabídku o 50 – 100 %.

Dopad na cílovou skupinu je jednoznačně pozitivní. Účastníci projektu získali novou kvalifikaci, která odpovídá jejich schopnostem.

Obyvatelé sídliště vnímají aktivity Domu romské kultury komplexně a nerozlišují, o jaký se jedná aktuálně projekt. „Já jsem hrozně ráda, že můžu chodit na počítače, to je přeci úžasný, ne? A taky můžeme chodit naproti, do textilní dílny, kde vymýšlíme různé výrobky, třeba děláme tašky ze starých džín“, popisuje jedna z účastnic projektu. Z evaluační návštěvy vyplývá přínosnost úzké vazby realizačního týmu k romské menšině a komplexnost působení DRK. „My jsme hrozně rádi, že je tu máme. Vždyť díky nim můžu chodit do práce. Podívejte, tuhle lavičku jsme si dělali sami,“ vypráví hrdě jeden z účastníků, který byl zaměstnán jako dělník pro stavební výrobu.

Zároveň si v průběhu odborné praxe ozkoušeli nové zaměstnání „na zkoušku“ a především získali zkušenosti se samotným reálným zaměstnáním, které bylo v některých případech jejich prvním. Díky zkušenostem i získané referenci se zvyšují jejich šance na zaměstnání na trhu práce.

Včetně výše uvedeného získávají účastníci také potřebné měkké dovednosti, pracovní návyky a vyšší motivaci i zodpovědnost, které zvyšují jejich zaměstnatelnost. Zaměstnanci jsou hrdí na svou novou zodpovědnou funkci i sami na sebe, novou práci si všichni snaží udržet.

Aktivity projektu nebyly zaměřeny na umístění na otevřený trh práce, jelikož u této cílové skupiny je nutné postupovat dílčími kroky a působit na celkovou změnu chování. Samotný projekt tak vykazuje prvky lock-in efektu (kdy jsou účastníci zaměstnání v samotné lokalitě a po skončení projektu většinou zůstávají dále v aktivitách a projektech příjemce), což ovšem není v tomto případě na škodu a naopak dochází k přirozenému přenosu dobré praxe a prevenci sociálně-patologických jevů.

Vzhledem k velikosti cílové skupiny na sídlišti Chanov (dle odhadů 1 100 – 1 600 obyvatel)

prošla aktivitami DRK jejich značná část – přes 400 obyvatel lokality.

Ředitel společnosti vysvětlil potřebnost realizace specifické (delší) motivační aktivity následovně: „Oni jsou hodně impulzivní, rychle se nadchnou. Na začátku se nám jich hlásí hodně, ale někteří si to postupem času rozmyslí. Proto potřebujeme v první fázi delší čas, abychom rozpoznali skutečný zájem, zda jsou schopní pravidelného režimu a zvládají základní povinnosti. Nemá cenu zařadit do rekvalifikace někoho, kdo na ni nebude docházet.“ Přístup se ukazuje jako vhodný, většina účastníků si práci udržela a byli z ní nadšeni.

Získání pracovní síly pro provoz budov sloužící obyvatelům sídliště

Dům romské kultury nabízí v budovách uprostřed sídliště bohatý program – od počítačových kroužků, přes výtvarné dílny až po společenskou místnost s biliárem. Provoz těchto prostor je ale velmi nákladný a společnost proto využívá zaměstnaných účastníků projektu, kteří s údržbou budov i provozem aktivit pomáhají.

Díky úspěšnému působení v lokalitě se na DRK obrací i další organizace; spolupráce je upevňována na společných „případových konferencích“. Společná setkání dále pomáhají komplexnímu řešení problematiky cílové skupiny.

Zaměstnaní účastníci projektu

Navázaná spolupráce také umožňuje efektivněji realizovat některé služby. Například poradna při dluhové tísní využívá prostory DRK.

PŘEKÁŽKY

- ❖ Předsudky majoritní společnosti vůči cílové skupině a s tím spojená obtížnost získání zaměstnání na otevřeném trhu práce.
- ❖ Stav ekonomiky a nezaměstnanost v regionu.
- ❖ Zpoždování plateb od řídicího orgánu.

SHRNUTÍ PŘÍNOSŮ PROJEKTU

Naplnění účelnosti a užitečnosti projektu	
Dopad na zaměstnanost účastníků	Spíše vysoký V rámci projektu byla přímo zřízena pracovní místa pro cílovou skupinu. Jednalo se ovšem o dočasná místa.
Dopad na kvalifikační úroveň účastníků (vzdělání)	Vysoký Projekt byl přímo zaměřen na zvýšení kvalifikační úrovně účastníků. Účastníci, kteří měli ve všech případech maximálně základní vzdělání, si díky absolvování rekvalifikačního kurzu zvýšili svou kvalifikační úroveň.
Dopad na zaměstnatelnost účastníků jiný než kvalifikační	Vysoký Zaměstnatelnost účastníků se výrazně zvyšuje díky absolvované rekvalifikaci, získané praxi a osvojení pracovních návyků.
Dopad na ekonomickou situaci účastníků	Spíše vysoký U cílové skupiny dochází v období zaměstnání ke zvýšení příjmu, ale pouze dočasně.
Dopad na sociální statut účastníků	Vysoký Získání práce přináší účastníkům pocit potřebnosti a hrdosti. Zaměstnání je v komunitě vnímáno pozitivně; pomáhá omezení a prevenci sociálně-patologických jevů a obnovení „zdravých“ kontaktů.
Dopad na další klíčové aktéry	Spíše nízký Pokračování v navázané spolupráci s klíčovými aktéry.
Vyřešení problémů/potřeb cílové skupiny	Problémy a potřeby cílové skupiny byly z větší části vyřešeny/naplněny (s ohledem k zaměření projektu).
Vnímání užitečnosti projektu ze strany cílových skupin a klíčových aktérů	
Užitečnost projektu ze strany cílových skupin	Jednoznačně užitečný Veškeré výstupy projektu vnímány jako užitečné a pozitivní z hlediska osobní situace účastníka.
Užitečnost projektu ze strany dalších klíčových aktérů	Jednoznačně užitečný Veškeré výstupy projektu vnímány jako užitečné a pozitivní.
Účinnost a hospodárnost projektu	
Naplnění účinnosti	Vysoké Způsob zapojení a využití projektových vstupů optimálně přispíval k dosaženým výsledkům a přínosům pro cílovou skupinu.
Naplnění hospodárnosti	Vysoké Veškeré vstupy byly nezbytné pro dosažení cílů.
Udržitelnost projektu	
Udržitelnost projektu	Spíše vysoká Většina dosažených výsledků byla udržena.
Identifikace nejlepší, dobré a neosvědčené praxe	
Spíše dobrá Celkové zhodnocení projektu evaluátorem na základě multikriteriální analýzy, která vychází z provedených šetření a zjištění v průběhu zpracování případové studie.	